

Przebieg konsultacji dotyczących pomocy publicznej na zatrudnianie

Głównym i nadal obowiązującym unijnym aktem prawnym, na mocy którego udzielona jest – również w Polsce – pomoc publiczna na zatrudnianie osób niepełnosprawnych, jest Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 2204/2002. Jego działanie planowano zakończyć w 2007 roku, jednak jego obowiązywanie zostało przedłużone do czasu ogłoszenia zastępującego go aktu, a praktycznie do końca tego roku.

Jeszcze w 2006 roku ukazały się pierwsze projekty nowych regulacji prawnych w powyższym zakresie, a pierwszą wersję nowego rozporządzenia w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE, uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (GBER), Komisja Europejska opublikowała 27 kwietnia 2007 roku.

W pracach nad ostatecznym kształtem tego aktu prawnego czynny i aktywny udział brały organizacje zrzeszone w Krajowej Radzie Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych (KRAZON), m.in. poprzez swych przedstawicieli w międzynarodowej organizacji Workability Europe, w tym Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna.

Uwagi do tego projektu rozporządzenia Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych (BON) zgłosiło 18 maja 2007 roku. Wyrażono w nich m.in. pogląd, że „...rekompensata podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych nie ma na celu przysporzenia korzyści przedsiębiorcy, ani też nie prowadzi do poprawy jego sytuacji ekonomicznej, w związku z czym należy rozważyć, czy traktowanie jej jako pomocy publicznej jest uzasadnione”, ponieważ „rekompensowanie kosztów ponoszonych przez pracodawcę na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych skutkuje wyrównaniem warunków konkurencji i nie może doprowadzić do warunków jej naruszenia.”

Te i wiele innych uwag BON zostało uwzględnionych w oficjalnym stanowisku Polski w odniesieniu do projektu rozporządzenia Komisji

(WE), przekazanym przez UOKiK w lipcu 2007 roku.

8 września ubiegłego roku Komisja Europejska opublikowała drugą wersję projektu rozporządzenia w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE, czyli tzw. wyłączeń blokowych (GBER), która – z nieznanymi nam powodów – nie była konsultowana między resortami, w jej sprawie nie było też przygotowywane stanowisko Polski.

Trzecia wersja rozporządzenia Komisji (WE) zostaje upubliczniona 28 lutego 2008 roku. Wprowadza ona tzw. efekt zachęty, definiujący warunki, które muszą spełnić pracodawcy osób z niepełnosprawnością. Przepis ten jednak zdaje się dotyczyć tylko pracowników niepełnosprawnych nowo zatrudnionych, nie obejmowałby osób pozostających w zatrudnieniu, byłby zatem katastrofalny w skutkach dla polskiego rynku pracy tych osób, obejmującym 220 tys. Liczba ta, w ujęciu procentowym, stanowi i tak mniej niż połowę osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej, zatrudnionych w większości krajów Unii Europejskiej.

Kwestia ta, tj. umożliwienie stosowania instrumentu subsydiów płacowych w odniesieniu do pracowników z niepełnosprawnością już świadczących pracę w trakcie obowiązywania obecnego rozporządzenia, była poruszana przez przedstawiciela Polski podczas marcowego posiedzenia High Level Group on Disability (Grupy Wysokiego Szczebla Reprezentantów Państw Członkowskich ds. Niepełnosprawności).

W marcu tego roku BON zgłasza uwagi do tej wersji projektu rozporządzenia, m.in. wskazując na – podnoszony wielokrotnie w przeszłości, a budzący poważne wątpliwości natury prawnej – fakt traktowania rekompensaty wyższych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych jako pomocy publicznej, bowiem nie występuje w tym przypadku przysporzenie zysku dla przedsiębiorcy, a jedynie wyrównanie warunków konkurencji. Zwrócono także uwagę na długotrwałość procesu legislacyjnego w Polsce, co może utrudnić terminowość wdrożenia

nowych rozwiązań do końca 2008 roku. Wniesiono zatem o przedłużenie terminów wdrażania nowych przepisów do prawa krajowego do 18 miesięcy.

Na posiedzeniu przedstawiciele BON i UOKiK, które odbyło się 6 maja br., poinformowano, iż nie udało się wynegocjować przedłużenia okresu stosowania obecnych rozwiązań, gdyż tylko Polska zgłosiła zastrzeżenia w tym zakresie. Okazało się również, że – w trakcie nieformalnych konsultacji z przedstawicielem Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji – pozyskano informację, iż subsydiowanie płac pracowników z niepełnosprawnością zatrudnionych przed wejściem w życie nowych przepisów nie będzie możliwe. Wobec faktu ewentualnego przyjęcia zasady dyskontynuacji pomocy udzielonej przedsiębiorcom, co w polskich warunkach oznaczałoby załamanie tego specyficznego i wrażliwego rynku pracy, pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych wyraził gotowość przedstawienia Komisji Europejskiej stanowiska i argumentów strony polskiej, w trakcie bilateralnego spotkania.

21 maja br. strona polska otrzymała potwierdzenie terminu spotkania z Humbertem Drabbe – dyrektorem Wydziału H ds. pomocy państwa w obszarze spójności, badań, rozwoju oraz egzekwowania przepisów z Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji wraz z zespołem oraz przedstawicielami Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia. W trakcie tej misji strona polska reprezentowana była przez: Sławomira Piechołę – przewodniczącego sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, Marka Plurę – przewodniczącego Parlamentarnego Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych, ministra Jarosława Dudę – pełnomocnika rządu ds. osób niepełnosprawnych, Alinę Wojtowicz-Pomierną – zastępcę dyrektora BON oraz Piotra Pelkę – dyrektora Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej w UOKiK.

Merytoryczne skutki tego spotkania przedstawiamy poniżej.

Ryszard Rzebko